

WERKGROEP ARCHEOLOGIE

In plaats van een verslag van de werkzaamheden van de werkgroep in het afgelopen kwartaal, leek het belangrijker iets te vertellen over een opgraving aan de Italiaanse Zeedijk tijdens het afgelopen jaar, waaraan ook een aantal leden van de werkgroep hebben deelgenomen. Hieronder volgt het verslag van de opgraving door mevr. Van de Walle, archeologisch medewerkster bij het Westfries Museum.

Van 12 t/m 20 mei 1980 werd door de archeologische afdeling van het Westfries Museum, met medewerking van het Albert Egges van Giffen Instituut voor Prae- en Protohistorie te Amsterdam, een kleine opgraving verricht op het terrein van de voormalige bonbonfabriek "De Hoorn" aan de Italiaanse Zeedijk te Hoorn (coörd.: 133.020/516.700).

Op dit terrein was in de herfst van 1979 reeds een uitgebreide verkenning gehouden naar aanleiding van gevonden afvalmateriaal van een pottenbakkerij. Doel van het onderzoek was met name meer inzicht te verkrijgen in de verspreiding van het pottenbakkersafval over het terrein en het assortiment van de pottenbakker. Bovendien was de vraag, of de vele misbaksels van elders waren aangevoerd, of dat de pottenbakkerij op of in de directe omgeving van het terrein had gestaan.

Aan elkaar vastgesmolten en vervormde dakpannen. Misbaksels te hoog verhit bij het bakken. Hoorn, midden 16e eeuw.
Foto: F. Gijbels, A.E. van Giffen Instituut voor Prae- en Protohistorie, Universiteit van Amsterdam.

Voorlopige resultaten:

Na verwijdering van de bovengrond, konden van boven naar beneden in grote lijnen de volgende vier lagen worden onderscheiden:

1. Deels door sloper en schatgravers sterk verstoorde laag, waarin bewoningssporen en pottenbakkersafval werden aangetroffen.
2. Dik ophogingspakket.
3. Rietveenpakket.
4. Zeeklei.

Naar alle waarschijnlijkheid is deze bodemopbouw als volgt te verklaren. Na de aanleg van de Zeedijk (later Italiaanse Zeedijk genoemd) heeft het land enige tijd braak gelegen.

Voor de noodzakelijke ontwatering zorgde een systeem van oost-west (d.w.z. evenwijdig aan de dijk) verlopende greppels. Spoedig na het droogvallen zal zich een vegetatie hebben ontwikkeld van riet en andere gewassen, die in een dergelijk brak milieu plegen voor te komen.

Het dijklichaam zelf kon niet onderzocht worden, daar om technische redenen niet ver genoeg in zuidelijke richting kon worden gegraven. Wanneer de dijk precies is aangelegd, is niet bekend. In 1518 is ter plaatse een deel van de stadswal aangelegd, doch het is niet duidelijk of de dijk daar deel van uitmaakte of reeds bestond. Vermoedelijk tegen het midden van de 16e eeuw is het terrein in korte tijd aanzienlijk opgehoogd. Het vrij homogene pakket bestaat hoofdzakelijk uit humeuze grond en mest.

Groen glazen drinkschaaltje, zogenaamd maegelein. 15e of begin 16e eeuw.
Foto: F. Gijbels, A.E. van Giffen Instituut voor Prae- en Protohistorie, Universiteit van Amsterdam.